

odbor všeobecné správy
oddělení státního občanství a matrik
náměstí Hrdinů 1634/3
Praha 4
140 21

Č. j. MV- 41253-2/VS-2015

Praha 25. března 2015

Počet listů: 3

Přílohy: 0

Vážená paní
XXX

Vážená paní doktoro,

k Vaší žádosti o poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, ve věci ověřování pravosti podpisu na směnce Vám sdělujeme následující.

Ověřování shody opisu nebo kopie s listinou a ověřování pravosti podpisu (dále jen „legalizace“) upravuje zákon č. 21/2006 Sb., o ověřování shody opisu nebo kopie s listinou a o ověřování pravosti podpisu a o změně některých zákonů (zákon o ověřování), ve znění pozdějších předpisů.

Ustanovení § 10 odst. 4 a § 13 zákona o ověřování uvádí taxativním způsobem případy, kdy se legalizace neprovede. Výčet důvodů nelze považovat za konečný v tom smyslu, že by zvláštním zákonem nemohl být rozšířen.

Podle ustanovení § 155 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „správní řád“), je-li správní orgán požádán o vydání osvědčení nebo ověření a jsou-li splněny předpoklady k provedení požadovaného úkonu, správní orgán tento úkon bez dalšího provede. Jsou-li dány předpoklady pro legalizaci, tedy nejde-li o jeden z případů, kdy právní předpis legalizaci zakazuje, měl by příslušný správní orgán legalizaci na základě ustanovení § 155 odst. 2 správního řádu vždy provést.

Posouzení otázky, zda je příslušný správní orgán povinen provést legalizaci, záleží na tom, zda jsou *splněny předpoklady k provedení požadovaného úkonu*. Předpoklady jsou splněny tehdy, pokud právní předpisy legalizaci podpisu na směnce nevyklučují. Zákon o ověřování ani zákon č. 191/1950 Sb., směnečný a šekový, ve znění pozdějších předpisů, podle našeho názoru provedení legalizace nevyklučuje.

Legalizací ověřující osoba ověřuje, že žadatel v jeho přítomnosti listinu vlastnoručně podepsal nebo podpis na listině již uvedený před ní uznal za vlastní. Legalizace se vyznačí na listině nebo na listu pevně s ní spojeném formou ověřovací doložky, která obsahuje zákonem předepsané náležitosti (§ 12 zákona o ověřování) a otisk úředního razítka. Podpis ověřující osoby není umístován na směnku samostatně, nýbrž v rámci doložky pro legalizaci podle § 12 zákona o ověřování, jako její součást (náležitost).

V případě podle § 31 odst. 3 zákona č. 191/1950 Sb., ve znění pozdějších předpisů, má podpis fyzické osoby stanovené právní účinky. Záleží však na svobodné vůli osoby, zda podpis na líci směnky učiní, respektive, zda chce převzít závazky vyplývající ze směnky, či nikoli. Jde o soukromoprávní úkon fyzické osoby v právních vztazích upravených zákonem č. 191/1950 Sb., ve znění pozdějších předpisů, respektive o právní skutečnost, s níž tento zákon spojuje vznik určitých povinností a práv.

To nelze zaměňovat s podpisem ověřující osoby podle ustanovení § 12 zákona o ověřování. Podpis ověřující osoby není umístěn na listině (směnce), nýbrž je nedílnou součástí doložky pro legalizaci. Ověřování pravosti podpisu podle zákona o ověřování vykonávají

- krajské úřady,
- obecní úřady obcí s rozšířenou působností,
- obecní úřady, úřady městských částí nebo městských obvodů územně členěných statutárních měst a úřady městských částí hlavního města Prahy, jejichž seznam stanoví prováděcí právní předpis (příloha č. 1 vyhlášky č. 36/2006 Sb., o ověřování shody opisu nebo kopie s listinou a o ověřování pravosti podpisu, ve znění pozdějších předpisů),
- újezdní úřady,
- držitel poštovní licence,
- Hospodářská komora České republiky.

Působnost stanovená krajskému úřadu, obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, nebo obecnímu úřadu podle zákona o ověřování je výkonem přenesené působnosti. Ověřující osoba nevystupuje jako soukromá osoba, nýbrž jako zaměstnanec kraje zařazený do krajského úřadu, atd., pověřený výkonem státní správy na úseku legalizace. Podle ustanovení § 10 odst. 1 zákona o ověřování se legalizací ověřuje, že žadatel listinu před ověřující osobou vlastnoručně podepsal nebo podpis na listině uznal za vlastní.

Doložka pro legalizaci se váže výlučně k ověření pravosti podpisu na směnce, a nikoli k závazkům vyplývajícím ze směnky, kterých se netýká, a které nejsou legalizací dotčeny. Obsah doložky pro legalizaci *nesplňuje* významově zákonnou domněnku podle § 31 odst. 3 zákona č. 191/1950 Sb., ve znění pozdějších předpisů,

podle něhož o pouhém podpisu rukojmího na líci směnky platí, že zakládá směnečné rukojemství, nejde-li o podpis směnečníka nebo výstavce. Totéž platí i o náležitostech doložky pro legalizaci, včetně podpisu ověřující osoby.

Ověřující osoba musí svůj podpis v doložce pro legalizaci uvést z úřední povinnosti. Nezáleží tedy na její vůli, zda chce či nechce svůj podpis v této doložce uvést, jak by tomu bylo v případě, kdyby se jednalo o soukromoprávní úkon, se kterým by zákon spojoval vznik určitých povinností a práv vyplývajících ze směnky.

Z uvedeného vyplývá, že podpis ověřující osoby je nedílnou součástí doložky pro legalizaci podle § 12 zákona o ověřování a nemůže být z formálních důvodů považován za jiný právní úkon podle zákona č. 191/1950 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Nepřichází tedy v úvahu zákonná domněnka ve smyslu § 31 odst. 3 zákona č. 191/1950 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a proto podpis ověřující osoby nelze považovat za podpis rukojmího.

Legalizaci podpisu na směnce je tedy možno provést. Subjektům provádějícím ověřování pravosti podpisu podle zákona o ověřování bylo doporučeno vyznačit ověřovací doložku na samostatném listu papíru, který se pevně spojí s listinou, na které je podpis legalizován (směnkou), sešitím, které se přelepí. Přelepka se opatří otiskem úředního razítka z obou stran tak, že část otisku úředního razítka je otištěna na listině (§ 5 a § 3 odst. 2 vyhlášky č. 36/2006 Sb., o ověřování shody opisu nebo kopie s listinou a o ověřování pravosti podpisu, ve znění pozdějších předpisů).

Závěrem podotýkáme, že **nelze provést ověření shody opisu nebo kopie směnky** (§ 9 písm. a) zákona o ověřování).

Mgr. Petr Šťastný
vedoucí oddělení
podepsáno elektronicky

Vyřizuje: JUDr. Jana Hálová
tel. č.: 974 817 427
e-mail: jana.halova@mvcv.cz